

СТАНОВИЩЕ

от д-р Фани Евгениева Бойкова – доцент в Пловдивския университет
„Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
в област на висше образование: 1. Педагогически науки;
професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...
докторска програма: Методика на обучението по български език и литература

Автор: редовен докторант Пенка Кръстева Вълчева

Тема: „Развитие на комуникативната компетентност чрез творческия разказ в
подготвителна група“

Научен ръководител: проф. д-р Божидар Михайлов Ангелов – Софийски уни-
верситет „Св. Климент Охридски“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р33 - 2401 от 15.06.2017 г. на Ректора на Пловдивския универси-
тет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване
на процедура за защита на дисертационния труд на тема : „Развитие на комуникатив-
ната компетентност чрез творческия разказ в подготвителна група“ за придобиване на
образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висшето образование: 1. Педа-
гогически науки, 1.3. професионално направление: Педагогика на обучението по ...,
докторска програма: Методика на обучението по български език и литература. Автор
на дисертационния труд е Пенка Кръстева Вълчева – докторантка в редовна форма на
обучение към Педагогическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилен-
дарски“.

Представеният от Пенка Вълчева комплект материали на хартиен и електронен
носител е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, с Правилника за приложението
му и с чл. 36. (1) от Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския
университет. Най-значимите компоненти в комплекта са: дисертацията; авторефера-
тът; 7 научни публикации по дисертационната тема.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на разглежданата тематика се определя от комуникативната ори-
ентация на съвременния образователния процес. Темата на изследването очертава
перспективи в научно-приложен аспект за развиване на комуникативно-речевите уме-
ния на децата в подготвителна група, т. е. на прага на училищното обучение по бъл-
гарски език и литература, чиято цел според ДООИ за учебно съдържание е развиването
и постигането на определено равнище на комуникативна компетентност.

3. Познаване на проблема

Докторантката демонстрира добро познание за изследванията по проблемите
на комуникативната компетентност, прилежно е представила основополагащите тео-
ретични постановки, като ги е анализирала и оценила подробно. Обстоятелственото
разглеждане на понятието за комуникативна компетентност в исторически план де-
монстрира добра библиографска осведоменост по темата, но тъй като тази проблема-

тика е предмет на многобройни научни изследвания, би могла да се представи по-синтезирано, за да се балансират теоретичната и експерименталната част на дисертацията.

4. Методика на изследването

Използваните изследователски методи, сред които водещо място заемат проучването на теоретични и теоретико-приложни източници, експериментът, обработката и анализът на емпирични данни, са подходящи за темата и целите на изследването, но при представяне на системата от методи липсват някои задължителни за дисертационен труд елементи. Докторантката е отделила ограничено място за описание на използваните методи едва в емпиричната част от дисертационното проучване в трета глава, като не са откроява приложението на изброените методи към цялостния дисертационен проект, не се прецизира кои методи се прилагат към анализа на теоретичните източници и кои на опитната работа.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е разработен на 326 страници, от които 56 са приложения. Основният текст съдържа 34 таблици, 62 диаграми, 7 схеми, 2 фигури. Списъкът с използвана литература, който представя широката библиографска осведоменост на докторантката по изследваната тема, включва 182 източника на кирилица и 19 на латиница.

В организационно отношение работата е композирана в увод, три глави, заключение, литература, приложения.

Уводът и първите две глави демонстрират задълбочените познания на докторантката за основополагащи изследвания по темата на дисертацията, но в същото време стремежът да се покаже широта на познанието довежда до представяне на невинаги необходими подробности за генеалогията на понятията, което на места отклонява текста от следване на разработваната тема.

Необходимо е още в началото на труда да се дефинират целта и задачите на цялостното изследване на темата. Присъствието на тези структуроопределящи съдържанието на един дисертационен труд елементи едва в началото на трета глава поражда неяснота по отношение например на задачата да се проучи и анализира научната литература по проблема, което вече е направено с добросъвестна педантичност в първите две глави.

Трета глава представя концепцията, провеждането и резултатите от извършения експеримент, участниците в него и спецификата на контекста при провеждането му. Приложенията са представителни за извършената от докторанта опитна работа, подкрепят верификацията на получените резултати и направените изводи. Допуснати са и някои епизодични грешки. Например на стр. 136 – *метод* вместо *експеримент* при описание на етапите на провеждане на опитната работа, но това не накърнява стойността на предложения от докторантката труд.

Представеният в трета глава експеримент впечатлява с обема на извършената работа и стремежа за задълбочено анализиране на резултатите на участниците. В експеримента са включени 100 деца на възраст от 5 до 7 години и докторантката детайлно е анализирала тяхното представяне при изпълняване на поставените задачи, което се демонстрира чрез многобройните схеми, диаграми, таблици. Приносът на Пенка Вълчева е в разработването на оригинален технологичен модел за развитие на комуникативно-речевите умения на децата чрез творческия разказ.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Положителните аспекти, които могат да се открият в дисертационното изследване, се свързват с: актуалност на изследваната тема; добросъвестен аналитичен подход; практическа приложимост на представения технологичен модел за развитие на

комуникативно-речевите умения на децата чрез творческия разказ в подготвителна група.

7. Автореферат

Авторефератът представя достоверно съдържанието на дисертационния труд и отразява коректно неговите приноси.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на авторката да усъвършенства структурата на разработката при подготовка за публикация. Особено полезно в практико-приложен аспект би било, ако експерименталната част от изследването бъде публикувана.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд показва, че докторантката Пенка Кръстева Вълчева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, **давам своята положителна оценка и предлагам на почитаемото научно жури да присъди на Пенка Кръстева Вълчева образователната и научна степен 'доктор'** в област на висше образование: 1. Педагогически науки; професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по български език и литература).

25.08.2017г.

Изготвил становището:
доц. д-р Фани Бойкова